

Tutkimuslupa

Asianumero: MH 7279/2026

Lupaviranomainen

Metsähallitus
Osoite: Opastinsilta 12 C, 00520 Helsinki
Yritys- ja yhteisötunnus: 0116726-7
kirjaamo@metsa.fi

Käsittelijä(t)

Yhteyshenkilö(t)

Hakija Helsingin yliopisto, 0313471-7
Osoite: PL 3, 00014 HELSINGIN YLIOPISTO

Hakemus 03.09.2026, sähköpostitse
Tutkimuksen nimi: Peittynyt perintö: Arkeologinen näkökulma turvemaiden ekologiseen ennallistamiseen -tutkimushanke, rahoitus Koneen säätiö, aika 2026–2030

Tutkimuksen tarkoitus ja tavoitteet: Hanke tarkastelee soiden ennallistamisen ja arkeologian välistä suhdetta, keskittyen siihen, miten ekologiset ennallistamistoimet voivat tarjota uusia keinoja löytää ja analysoida turpeeseen hautautuneita arkeologisia kohteita. Tavoitteena on tunnistaa niitä ennallistamisen vaiheita, joissa arkeologisia havaintoja todennäköisimmin syntyy, sekä kehittää käytäntöjä ja suosituksia arkeologisen kulttuuriperinnön paremmaksi huomioimiseksi ennallistamisessa. Monitieteinen ja -puolinen yhteistyö eri alojen tutkijoiden, toimijoiden ja viranomaistahojen kanssa on keskeinen osa hankkeen lähestymistapaa. Tärkeimpinä yhteistyökumppaneina ovat Metsähallituksen Luontopalvelut (yhteyshenkilöinä kulttuuriperinnön erityisasiantuntija XX ja palveluomistaja XX), Museovirasto, alueelliset vastuumuseot, yliopistot sekä muut kansalliset ja kansainväliset yhteistyökumppanit ja tutkijaverkostot.

Tutkimuslupahakemuksen kohdealueiden valinta perustuu Metsähallituksen Luontopalveluiden vuosien 2026–2028 ennallistettavien suoalueiden paikkatietoaineistoon, joka on irrotettu hankkeen käyttöön keväällä 2026. Sitä on hyödynnetty alustavassa paikkatietanalyysissä, jonka avulla selvitetään ennallistusalueiden kosteikkoarkeologista potentiaalia.

Tutkimus on erittäin ajankohtainen ja tärkeä, sillä turvemaiden arkeologinen hyödyntäminen on ollut Suomessa pitkään satunnaista ja epäjohtonmukaista. Hanke kartuttaa yleistä tietoisuutta ja monitieteistä keskustelua kulttuuriperinnöstä, ekologisista arvoista ja soiden tulevaisuudesta. Sen tuloksena valmistuu sarja vertaisarvioituja ja yleistajuisia artikkeleita sekä konkreettisia suosituksia ja toimintaohjeita arkeologisen tiedon ja turvemaiden ekologisen ennallistamisen yhdistämiseksi.

Maastotyömenetelmät: Maastotyö valituilla kohdealueilla tapahtuu allekirjoittaneen toimesta (1 hlö) jalan. Auto jätetään alueiden merkityille parkkipaikoille tai Metsähallituksen suotiimin asiantuntijoiden suosittelemiin paikkoihin. Tutkimusmenetelminä on ympäristön yleispiirteiden silmämääräinen arkeologinen ja ympäristöhistoriallinen arviointi, sekä potentiaalisilla paikoilla maaperän tarkastelu kairaamalla (käsikäyttöinen Haglöf maanäytekaira, pit. 70 cm, putken halkaisija 14 mm) sekä tarvittaessa kenttälapiolla (piston halkaisija n. 20 cm). Maastoon ei jätetä merkintöjä tai laitteita kenttätöiden aikana tai niiden jälkeen.

NÄYTTEENOTTO JA POIKKEAMISTARPEET

Alueilta otetaan mahdollisesti näytteitä, jos jotain mielenkiintoista ilmenee. Kyseeseen voivat tulla pienikokoiset maaperänäytteet (yht. 20–30 kpl, 1–10 dl/näyte) sellaisista kerrostumista, jotka voivat sisältää arkeologisia löytöjä ja sellaisten jäämiä, tai (jo kuolleita) puun, kaarnan tai kasvien osia. Elävään puustoon tai kasvillisuuteen ei kajota. Näytteitä voidaan kerätä em. kairauksista ja lapionpistoista, sekä kohteilla jo olemassa olevista ojaleikkauksista sekä muista ennallistamisen aikana syntyneistä toimenpiteistä (esim. kasvillisuuden raivaus, hakkuut, ojien täytöt ja patojen rakentaminen). Näytteitä käytetään esimerkiksi radiohiiliajoituksiin, tarkempiin maaperätutkimuksiin sekä muihin luonnontieteellisiin analyyseihin.

Ainoastaan Lopen Komion Luutalammin alueella liikkuminen on kielletty 15.4.–31.7. lintujen pesimärauhan turvaamiseksi, eikä suunniteltu kenttätyö osu tuohon ajankohtaan.

Arvio toiminnan vaikutuksista: Tutkimus ei aiheuta haittaa tai pysyviä muutoksia suojelualueiden luonnolle. Vain 14 mm paksusta näyteputkesta ei jää käytännössä mitään jälkeä maastoon kairauksen jälkeen. Mahdolliset pienet lapionpistokohdat kaivetaan paikoille, joissa ne eivät aiheuta häiriöitä lajistolle. Pintaturve irrotetaan siististi yhtenäisenä palana ja pieni kuopanne täytetään ja maisemoidaan huolellisesti maaperätarkastelun jälkeen. Kaikki kulkeminen ja toiminta suojelualueilla tehdään mahdollisimman varovasti, maaperää kuluttamatta ja aiheuttamatta haittaa alueiden suojeluarvoille.

Päätös

Lupa myönnetään hakemuksen mukaisena.

Luvan sisältö, lupa-alue ja voimassaolo

Metsähallitus myöntää luonnonsuojelulain (9/2023) 51 §:n mukaisen luvan hakemuksen mukaiseen tutkimukseen ja näytteenottoon Komion luonnonsuojelualueelle Lopelle sekä Stormossenin ja Degermossenin luonnonsuojelualueelle Raaseporiin. Liitekartan mukaiselta alueilta saa ottaa pieniä määriä näytteitä kairalla, lapiolla tai olemassa olevista ojaleikkauksista tai vastaavista.

Metsähallitus myöntää maanomistajan suostumuksen hakemuksen mukaiseen tutkimukseen ja näytteenottoon Komion suojelumetsään Lopelle sekä Saukonojan METSO-ohjelmaan kuuluvalla alueella Janakkalaan. Liitekartan mukaiselta alueilta saa ottaa pieniä määriä näytteitä kairalla, lapiolla tai olemassa olevista ojaleikkauksista tai vastaavista.

Luonnonsuojelulain 51 §:n mukainen lupa tutkimukseen Komion sekä Stormossenin ja Degermossenin luonnonsuojelualueiden osalta tulee voimaan valitus- ja tiedoksisaantiajan jälkeen. Lupa tulee lainvoimaiseksi aikaisintaan valitusajan päätyttyä, mikäli siitä ei ole tehty valituksia. Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.

Komion ja Saukonojan luonnonsuojeluun varattuja, perustamattomia alueita koskeva maanomistajan suostumus tutkimukseen astuu voimaan 8.9.2026.

Noudatettava muinaismuistolakia.

Alkaa: 07.09.2026

Päätyy: 30.11.2026

Lupa tulee voimaan valitus- ja tiedoksisaantiajan jälkeen. Lupa tulee lainvoimaiseksi aikaisintaan valitusajan päätyttyä, mikäli siitä ei ole tehty valituksia. Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Lupa voidaan peruuttaa, jos sen ehtoja ei noudateta.

Lupapäätöksen perustelut

Komion luonnonsuojelualue on perustettu Hämeen järviylängöllä sijaitsevan edustavan harjumuodostuman, siihen kuuluvien suppalampien, metsien ja soiden, sekä siellä elävien eliölajien suojelemiseksi luonnonsuojelulain (71/23) mukaiseksi erityiseksi suojelualueeksi.

Stormossenin ja Degermossenin luonnonsuojelualue on perustettu Uudenmaan maakunnan edustavien soiden, lintuvesien, vanhojen metsien, lehtojen sekä rannikko- ja saaristoluonnon eliöstön säilyttämiseksi luonnontilaisina ja niiden ekosysteemien häiriöttömän kehityksen turvaamiseksi tai ennalleen saattamiseksi, perinnemaisemien ylläpitämiseksi sekä retkeilyä, opetusta ja tutkimusta varten.

Komion sekä Stormossenin ja Degermossenin luonnonsuojelualueilla voidaan sen perustamistarkoitusta vaarantamatta Metsähallituksen luvalla kerätä kivennäisnäytteitä (383/1995) 5 § ja (1096/1996) 15 § tutkimusta varten.

Komion luonnonsuojelualue ja Komion laajennuksen luonnonsuojeluun varattu alue sisältyvät Maakylän-Räyskälän Natura 2000 -alueeseen (SAC, FI0327003). Luvan ja suostumuksen mukainen toiminta, jossa otetaan pieniä määriä näytteitä maaperästä ei merkittävästi heikennä Natura-alueen suojeluperusteena olevia luontoarvoja.

Lupaehdot

Luvan saajan on noudatettava näiden ehtojen lisäksi luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksiä ja järjestyssääntöä. Luvan saaja vastaa siitä, että myös muut tutkimukseen osallistuvat henkilöt noudattavat näitä.

Alueella tulee liikkua niin, että vältetään kasvillisuuden turhaa talleantumista ja maaston kulumista. Tarpeetonta häiriötä luonnolle ja alueen muille käyttäjille tulee välttää.

Tämä lupa ei oikeuta luonnonsuojelulain perusteella rauhoitettujen lajien keräämistä, pyydystämistä, tappamista tai häiritsemistä (LSL 70 § ja 74 §). Näiden lajien osalta näytteenotto edellyttää Metsähallituksen myöntämän luvan lisäksi lupa- ja valvontaviraston lupaa (LSL 83 §).

Alueelle ei saa jättää toiminnasta jälkiä tai roskaa.

Lupa ei sisällä oikeutta maastoliikenteeseen, johon tarvittaessa tulee hakea erillistä lupaa.

Lupa tai kopio siitä on pidettävä mukana luvan mukaista toimintaa harjoitettaessa.

Raportointi

Luvanhaltija raportoi vuosittain vuosittaisesta luvan käytöstä 31.03. mennessä.

Hakijan tulee välittömästi raportoida Metsähallitukselle havaitsemistaan ongelmista tai Metsähallituksen toimintaa vaativista epäkohdista.

Sovelletut säännökset

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 1 §

Luonnonsuojelulaki (1096/1996) 15 §

Asetus Komion luonnonsuojelualueesta (383/1995) 1 § 5 §

Ympäristöministeriön asetus Uudenmaan maakunnan luonnonsuojelualueista

(333/2021) 1 §

Ympäristöministeriön asetus Metsähallituksen eräiden julkisten hallintotehtävien suoritteiden maksuista vuosina 2026 ja 2027 (110/2026) 3 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen valittamalla muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on liitteenä.

Hinta

Lupa on maksuton.

Esittelijä

Ratkaisija

Liitteet:

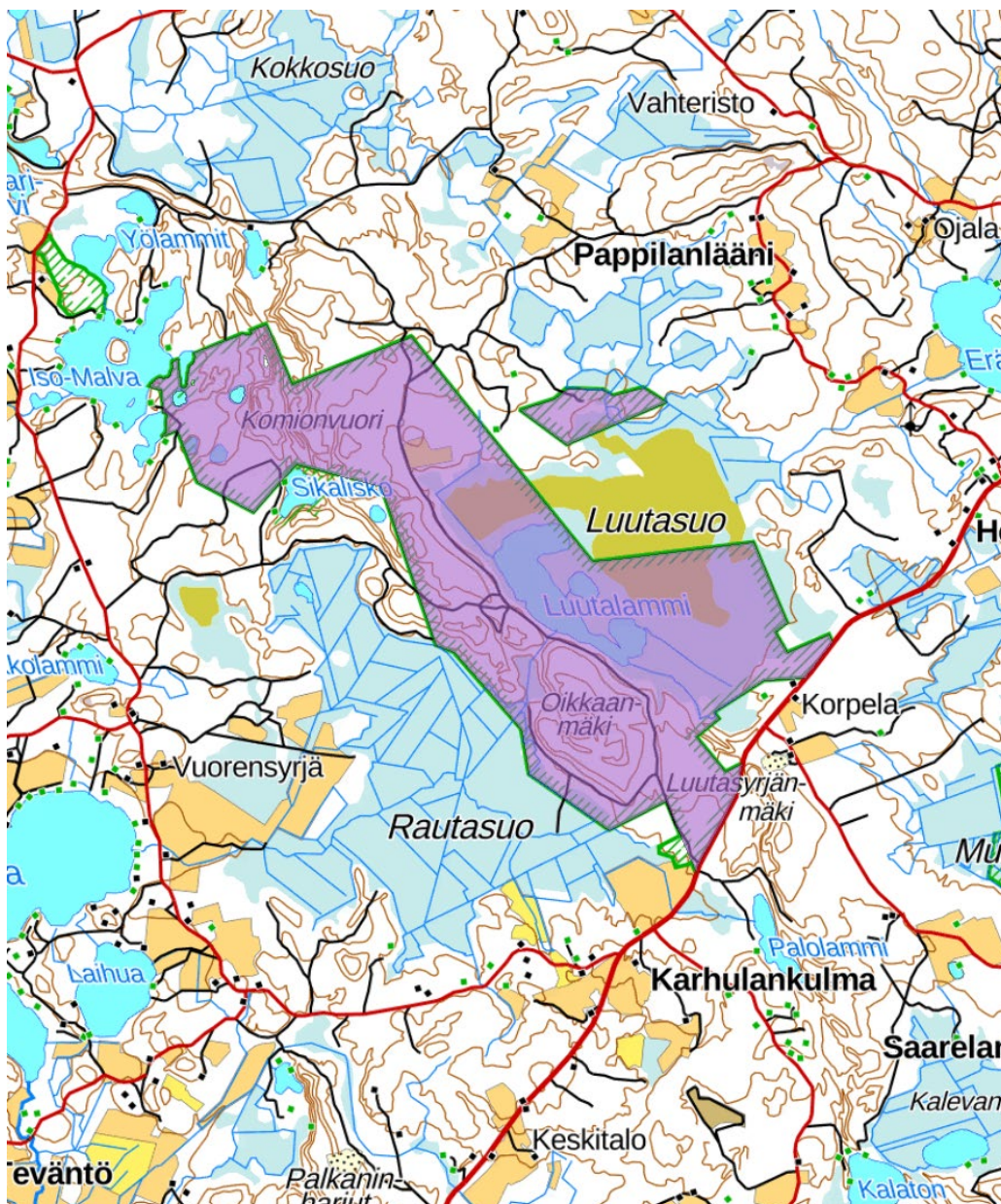
Tutkimuslupa-alueet
Valitusosoitus

Tiedoksi:

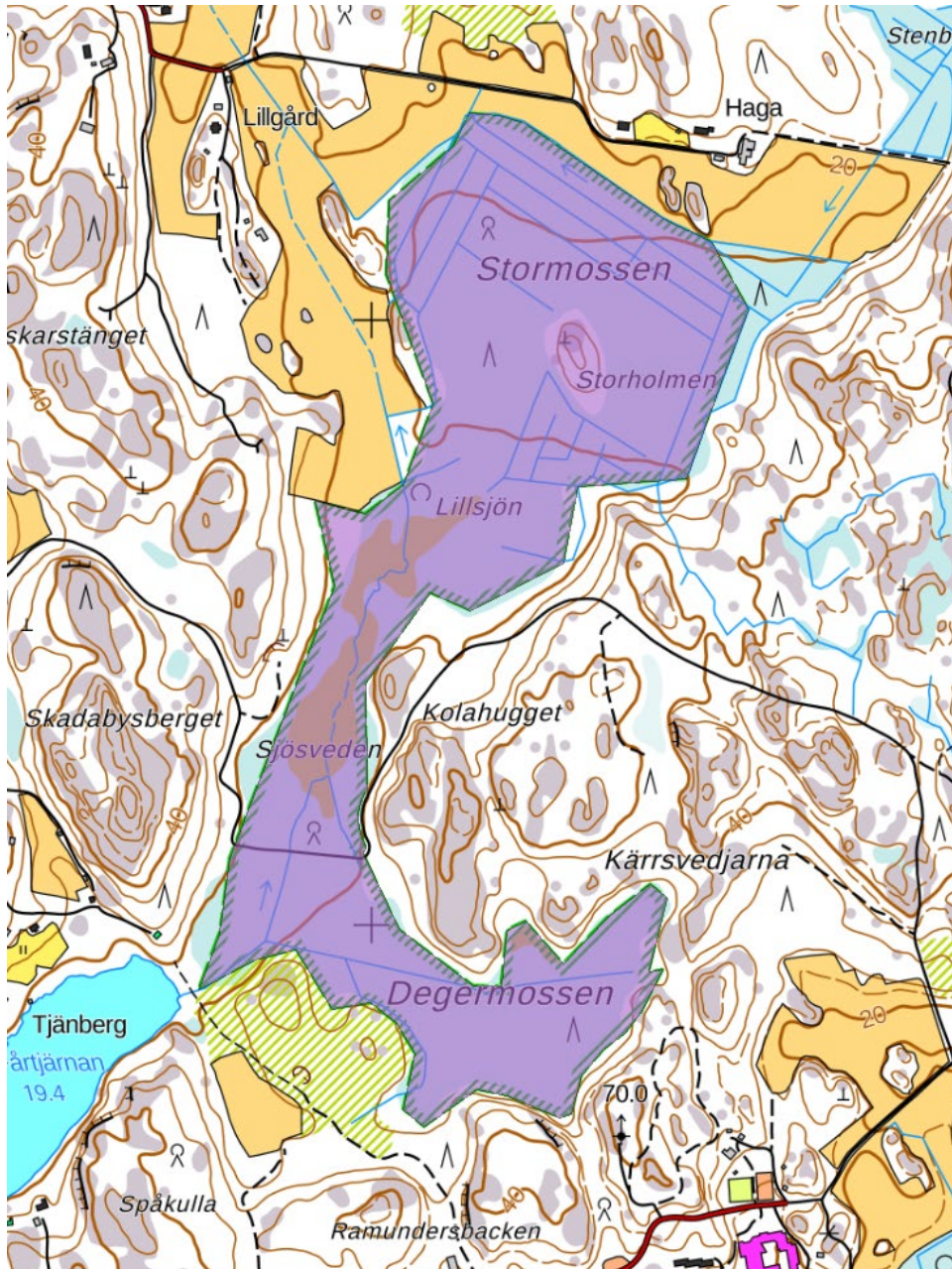
Lupa- ja valvontavirasto
Suomen luonnonsuojeluliiton Hämeen piiri ja Varsinais-Suomen piiri
Lopen kunta
Raaseporin kunta
Museovirasto
XX, Metsähallitus
XX, Metsähallitus

Liite 1. Tutkimuslupa-alueet

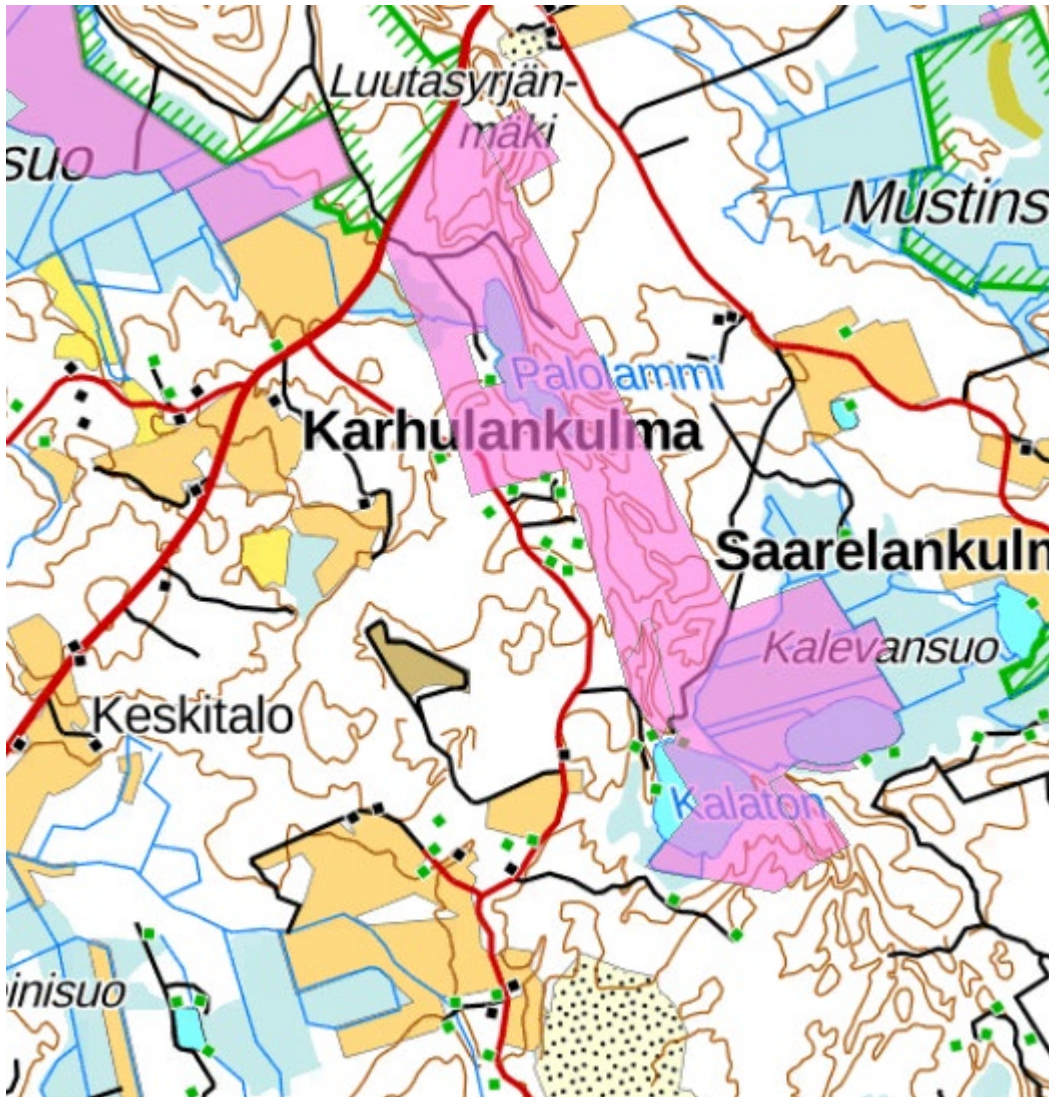
Komion luonnonsuojelualue, Loppi

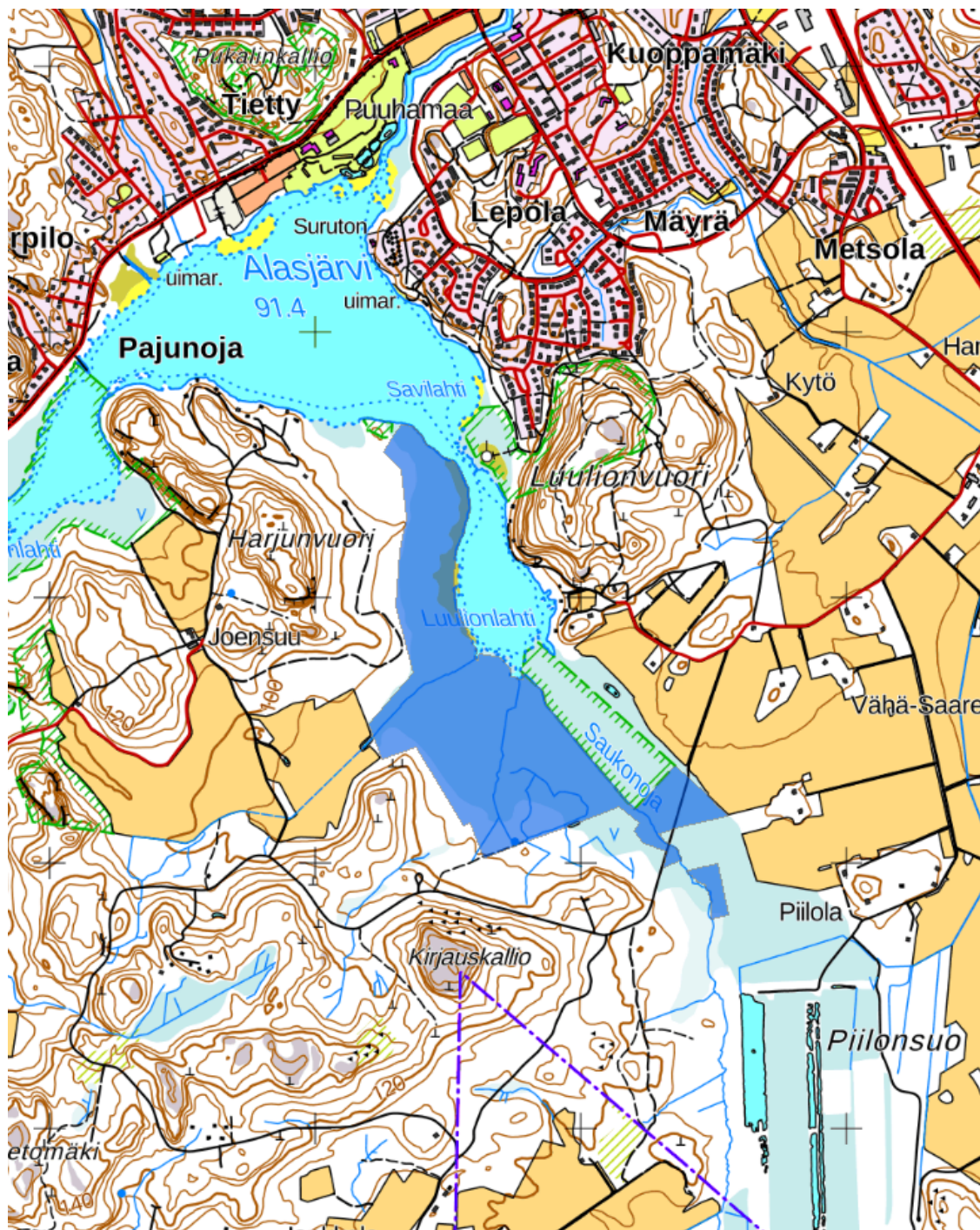
Stormossenin-Degermossenin luonnonsuojelualue, Raasepori

Komion luonnonsuojeluun varattu alue, Loppi

Saukonojan luonnonsuojeluun varattu alue, Janakkala

VALITUSOSOITUS

Metsähallituksen Luontopalvelujen päätökset luonnonsuojelulain mukaisissa asioissa (Laki Metsähallituksesta 21.1 § ja luonnonsuojelulaki 134.2 §)

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset ja oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan valittajalle lähettää (prosessiosoite)
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja yhteystiedot.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa valituksessa yhdyshenkilöksi. Jollei yhdyshenkilöä ole ilmoitettu, yhdyshenkilönä toimii valituksessa ensimmäiseksi mainittu valittaja. Yhdyshenkilön ei tarvitse esittää valtakirjaa.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jollei asiamiehenä toimi asianajaja, yleinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä
- jos päätös tai kuulutus sen nähtävänä pitämisestä on julkaistu virallisessa lehdessä tai julkisella kuulutuksella ilmoitustaululla, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jolloin kuulutus virallisessa lehdessä on julkaistu tai kuulutus pantu ilmoitustaululle.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, telekopiona, sähköpostitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän virka-ajan päättymiseen. Telekopiona tai sähköpostina lähettäminen tapahtuu lähettäjän vastuulla, ja valitus on lähetettävä siten, että se on hallinto-oikeuden käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valitus katsotaan saapuneeksi, jos hallinto-oikeus pystyy teknisesti käsittelemään asiakirjaa. Sähköistä asiakirjaa, jonka lähettäjää ei saada selville ja jonka sisältöä ei muutoinkaan pystytä avaamaan, ei katsota saapuneeksi. Jos viranomaisen käyttämä sähköinen järjestelmä on epäkunnossa tai poissa käytöstä taikka selvitystä asiakirjan saapumisajankohdasta ei muusta vastaavasta syystä voida saada, sähköisen asiakirjan saapumisajankohdaksi määritellään asiakirjan lähettämisaikakohta.

Lähetämisajankohdan määrittäminen saapumisajankohdaksi edellyttää, että lähetämisajankohdasta esitetään luotettava selvitys.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Oikeuslaitoksen Internet-sivuilla on tarkemmat ohjeet asiakirjojen toimittamisesta sähköisesti: https://oikeus.fi/fi/index/oikeuslaitos/asiakirjojentoimittaminen_1.html

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin [tuomioistuinmaksulaissa](#) (1455/2015) säädetään.

Hallinto-oikeuden yhteystiedot

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Osoite: Raatihuoneenkatu 1 13100 Hämeenlinna
Faksi: 029 56 42269
Puhelin: 029 56 42269
Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi